

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

Месечно 3 франка, тромесечно 9 франка, годишње 36 франка

ОГЛАСИ СЕ ПРИМАЈУ ПО ПОГОДБИ

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредиштва

улица Коломбо 33 Солун.

БРОЈ 10 сант.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 сант.

АМЕРИКА У РАТУ

Вашигтон, 27. марта.

Г. Бријан шеф пацифистичке опозиције упутио је јуче следећу посланицу председнику Вилсону:

„Судећи да је дужност сваког грађанина да поднесе свој део ратног терета ја нудим моје услуге влади. Узмите ме као простог војника. Запослите ме на ма какав рад док не будем узет под заставу.“ (Г. Бријан је као пуковник командовао пуком у шпанско-америчком рату).

23 сенатора и посланика који су ових дана гласали против рата, изјављују јавно данас да се новинују пред вољом конгреса и да ће бити први да изгласају све мере које треба предузети да би се осигурала победа Сједињених Држава и пораз Немачке.

Вашигтон, 27. марта

Из званичног извоја јављају да је прекид дипломатских односа између Бразилије и Немачке питање часова. Велике су манифестације биле у Сао Пауло. Савезници су акламовани.

Париз, 27. марта

Листови у Буенос-Ајресу цене да је апсолутно немогуће сачувати дуже неутралност.

Из Сантјага телеграфишу да многи листови Чиле, нарочито од великог утицаја лист «Меркурио» траже рат против Немачке јер је дужност свију поштених нација да приђу Савезницима да би осигурале мир и поштовање међународног права.

ДОГАЂАЈИ У РУСИЈИ

Петроград, 27. марта

Комесар Провизорне Владе у Москви издао је наредбу свима надлештвима да испошљу у историски музеј вароши све слике фамилије Романова чија ће се уметничка вредност одредити.

Петроград, 27. марта

Према извештају министра грађевина железничке пруге које су биле резервисане за цара између Петрограда и Царскоје Села постале су јавне као и све друге железничке пруге које су биле приватна својина бившег цара.

УЛОГА АМЕРИКЕ

— Американска новчана пијаца и европски рат —

Финансиска пијаца Савезних Држава добила је објавом рата, Америке Немачкој, један неоцењиви материјални извор. Помоћ коју је у стању дати ова гигантска република Савезницима у ратном материјалу подмириваће све војне захтеве свих Савезника, у оноликој мери колика буде одређена од самих Савезника. Нашем је свету познато и из прошлости, колико је Русија имала увоза ратног материјала из Америке када су постојале разне сметње за редован извоз. Сада, када је и Америка ушла у рат бораца за правду и кул-

туру, противу варварства отпадају сметње саме по себи. Огромни број конфискованих немачких бродова које Америка оружја, омогућиће интензиван и брз превоз ратног материјала на Европско ратиште.

Савезници се справом надају да ће се утростручити капацитет транспорта из Америке у Европу и поред увећане акције сумаренског немачког пиратства. То је у осталом и доказано са бројем бродова приспелих из Америке у Енглеску. Од огромне је важности, да је данас Америка господар једне колосалне количине

златног новца, коју је она у току рата примила из свих зараћених земаља. То ће знатно од сада служити за несумњиво покриће савезничких папирних операција и створити им нове непресушиве изворе за разноврсне војне потребе. Американско злато подићи ће убрзо курс Савезничког папирног новца, док ће на немачки папирни новац у свима неутралним државама имати фаталан утицај.

Дејство финансијско Америке на европску новчану пијацу, осетиће се врло брзо, и стога ми поздрављамо објаву рата Америке варварској Немачкој и из ових разлога, који скидају Савезничким министрима финансија једну бригу, а целом свету још више утврђују веру у солидност Савезничких финансијских операција.

Страна штампа

Акција Америке

«Њујорк Ворлд»: «Тражећи од конгреса да суму од 5 милијарди даде Француској, ми знамо важност те суме. Она је врло мала у поређењу са огромним ратним трошковима. Америка би могла лако утрошити пет милијарди, а да не постигне никакве војничке резултате. Ми не можемо још послати армије у Француску, изузев мале контингенте, али ми можемо дати новца, намирница, кредита, који имају огромну важност».

«Њујорк Хералд»: (париско издање): «Сједињене Државе су доста јаке, да задовоље своје војне потребе, као и потребе целог света. За неколико недеља пронаћиће из овог мирољубивог народа, али одана спортовима, јединствена војска. Стража над Атланским Океаном обезбедиће се поморским снагама, чију моћ ми познајемо и сумаренска флота, која се показала неуспешна, биће уништена једним махом».

«Њујорк Тајмс»: «Биће можда потребно, као што саветује г. Рузвелт, да се пошаље експедициони кор у Француску. Било одашиљање овога кора хитно или не, ваљанам одмах приступити регрутовању знатних трупа, много знатнијих од оних које овлашћују постојећи закони. Трајање рата је неизвесно и ми се морамо спремати да играмо нашу улогу, ма како да је велика».

Руска револуција

«Газет де Лозан» (допис из Русије): «У војним круговима на руском фронту револуција је сматрана неизбежном од почетка последње јесени, а нарочито од како је велика офанзива донела 400.000 заробљеника. Брусиловљева армија имала је тада отворен пут до Карпата и Мађарске. Козаци су напредовали врло брзо на пространим фронту. Официри и војници рачунали су већ на одлучне победе. Потом је изненада напредовање Брусиловљено заустављено по савету председника владе Штирмера, активност војске је парализована по наредби владе и услед све веће дезорганизације службе транспорта. Спречавање у вођењу рата постајало је све очигледније.

Овакво држање владе изазвало је велико огорчење код виших официра који су разумевали све више, да се интереси државе и Савезника све више упропашћују радом германфила на власти. Тада је постепено постигнут споразум између руских официра и шефова либералне странке.»

«Наје фраје Пресе» (Изјава бугарског посланика у Берлину г. Ризова): «Ја не могу веровати, да руска бирократија и конзервативна странка могу предузети противреволуцију. Они су сувише малобројни и осим тога одвећ омрзнати од свију: народа, умерених и радикалних странака.»

Грчка штампа

«Неологос»: «Дабогме, пише «Етнос», нико не пориче да нам интереси Грчке заповедно нала-

жу благонаклону неутралност према Споразуму. На тај начин грчка политика може се развијати природно све до оног тренутка, кад нам глас догађаја покаже ко је од обе европске групе победилац, и кад нам каже када ће Грчка сама собом одлучити о свом коначном и одлучном држању».

Ова фраза није сагласна са либералним венизелитичким схватањем, нити можемо прећи ћутке преко ње ми који, ако се не налазимо у Атини усред краљевских германфила, а оне се налазимо у центру ватре у Солуну, предузевши борбу која можда премаша снагу Елинизма али коју се надамо да приведемо срећноме крају. Грчка Венизелосова, Грчка побуњена, Грчка паликарета, који се боре у првој ватреној линији ради идеје, та Грчка не признаје да ће о свом коначном и одлучном држању решавати после чисто трговачких комбинација, и пошто тас претегне коначно на своју страну. Наша је ориентација била без размисљања, наше симпатије биле су главна побуда за рат који сме објавили и који не сумњамо да је наперио против најопаснијих непријатеља Елинизма. Свако преомишљање, свака даља мисао, свако наше колебање било би порицање грчког витешког карактера, било би увреда за нашу историју и један шамар нашим најновијим хероима. Нисмо знали да је у Атини требало истина да буде порушена да би се могла појавити. Али у Солуну ове маске претварају истину у лаж, чије се зло не може израчунати. (Број 75).—

Пол Луј.

Руски народни покрет

Опширан извештај о догађајима у Петрограду

(9)

Петроград, марта

О развоју догађаја у Петрограду и Русији, који су имали за последицу слом старог режима немогуће је дати систематску представу с обзиром на околност, да се појединости тек накнадно сазнају и да се извесни моменти тек доцније расветљавају.

Питање, које у првом реду интересује јавност било је: хапшење Цара и Царске породице. Дописник «Дејли Кроникла» у Петрограду добио је о разлогу хапшења Царева следеће информације:

Хапшење Цара и Царице одлучено је под притиском јавног мишљења. Пошто је потписао

абдикацију, цар је отпутовао у главни штаб у жељи да се опрост са војском. Одмах се био провео глас, да је он отишао у Ливадију и на свима у снама лебдело је питање: Зашто му је дозвољено, да се шета по Русији по својој вољи? Општи је страх владао, да оне учини највеће напоре, да спасе круну.

За то време, трупе и становништво Мохилева примили су нов режим са највећим одушевљењем. Сматрало се за неопходно, пред народним покретом да се предузму мере ради обезбеђења како сигурности Цара и његове породице, тако и да

се спречи монархијски покрет. Тако је одлучено интернирање царево у Царскоме Селу. Исти дописник додаје: „Један пријатељ, који је дошао са југозападног фронта прича ми, да је вест о абдикацији Царевој примљена са највећом радошћу од официра и војника. Занимљиво је напоменути, да су руски војници сазнали за догађаје у Петрограду од Немаца, који су истакли плакате са натписом: „Револуција у Петрограду.“

Непосредан пак разлог за хапшење Царске породице било је обавештење војног министра г. Гучкова, да су се Цар и Царица дописивали шифрама упркос задатој часној речи од стране Цареве, да неће употребљавати тајне шифре.

Орган савета радничких и војничких делегата пише односно тога хапшења: „Савет делегата, водећи рачуна о вољи револуционарног народа предложио је Провизорној Влади хапшење бившег цара и његове породице. У средини владе настала је разлика у погледима поводом тога. Више чланова владе пристајали су, да Николу пошаљу у Енглеску, сматрајући, да би експедиција била тако безбедна и у томе смислу започети су преговори. Сазнавши то, Савет делегата увидео је, да би држање у слободи бившег цара или његов одлазак у иностранство значили опасност за руску револуцију и тражио је из тих разлога хапшење Николе и његове породице, које је и изведено.

11. марта руски покрет био је већ на чврстим ногама. Све главне вође реакционарног покрета биле су уклоњене са својих положаја и похапшене. Трагање за осталим германофилима и шпијунима настављено је и они су свакодневно у великом броју спровођени у Петропавловску тврђаву. Министар војни г. Гучков издао је следећу прокламацију: „Непријатељ грозни престоници. Свакога дана, он концентрише на својим положајима северног фронта појачања, гомила ратни материјал и остале потребе. Петроград и његова околнина кипте од шпијуна. Неопходна је борба против њих. При свем том, тешко је демасковати издајнике, који се свуда крију и покушавају да свој злочински рад прикрију свима друштвеним положајима, преоблачећи се у

ФЕЛТОН

Карло Гивон, академски инспектор

На руском фронту

Трагична шетња

Једно село у руској Пољској није било још посећено од стране Немаца. Становници су били прожети највећом мржњом према Немцима и решили су се били да им приреде најгору шетњу, ако буду дошли да се код њих настане.

Једно вече, чу се топот коња на улазу села.

„Немци!“ повикаше становници. Сваки се врати својој кући и затвори се брижљиво.

Занста је то била патрола од двадесетак војника, који засталоше на главном тргу. Они приметили једну кућу лепшег

униформе, мешајући се у масу, у коју уносе неред и сеју раздор и усколебавају плашљиве и слабе личности. Овој тајној шпијунажи треба ставити насупрот протившпијунажу То чини генералштаб. Грађани и војници, будите на опрези и свесни своје дужности: опасност је велика. Не мешајте агенте протившпијунаже са агентима тајне полиције старог режима».

Тога истога дана, 11. марта када је објављен горњи манифест министра војног, публиковани су ради умирења маса и телеграми шефова армија, упућени Думи. Генерал Брусилев је телеграфисао, да су све његове армије као и гарнизон у Пскову у очекивању Уставотворне Скупштине положили заклетву верности Пров. Влади. Генерал Јуденић, командант кавкаске војске упутио је сличан телеграм. Генерал Еверт, командант на

зап. фронту дао је оставку и замењен је генералом Лешчинским, херојем офанзиве у Галицији и Буковини. Велики војнички митинг био је на фронту Риге. Генерал Ратко Димитријев и посланици Думе држали су говор и позвали војску, да чува Русију и слободу и да покаже непријатељу сву снагу руског народа, који сад може развити све своје способности. Говорници су акламовани. Генерал Димитријев згрлио је војника, који је председавао митингу. Митинг је једнодушно изгласао резолуцију да учини све за одбрану отаџбине. Истовремено, објављен је и телеграм г. Гучкова великом кнезу Николајевићу, да овај с обзиром на своје односе према династији не може остати главнокомандујући.

— наставиће се —

Са ратних фронтова

Са солунског фронта

Француски коминике

Солун, 27. марта

Јуче су Енглези оборили један немачки аероплан. Сва три авијатичара су заробљени. Канонада нарочито јака на италијанском сектору и код Црвене Стене.

Француски коминике

Париз, 27. марта

У Белгији француске су трупе подрде на два места у немачке положаје у области Ломбардит. Нађени су многи немачки лешеве у рововима које је француска артиљерија разрушила. Ручним бомбама одбијени су немачки напади на француске предстраже југо-западно од канала Пашандела. Сукоби патрола на разним тачкама фронта. Одбијен је немачки препад на француске положаје у области села у Вогезима. Немци су претрпели тешке губитке у једном другом покушају у правцу Лартгицена у Алзасу.

Париз, 27. марта (доцније)

Јуче није било пешачких борби на целокупном фронту. Јака артиљеријска борба између Соме и Есна и у Шампањи. 25. марта Немци су избацили 1200 артиљер. зрна на Ремс. Убијено је једно лице а три су рањена.

Енглески коминике

Лондон, 27. марта

У близини друма Бапом-Камбре, наше су трупе претпрошле ноћи постигле важне успехе на фронту од 3.000 метара. У једном препаду југо-источно од Ипра заробили смо 18 немачких војника.

Авијатика. — Наши су авијатичари извршили за последњих 24 часа многа бомбардовања. Велика количина експлозива је бачена на авијатичарске логоре, на станице, коморе и батерије у дејству. У једном авијатичарском парку уништена су три зигара. Могуће је да је и четврти разрушен као и многе зграде које се налазе у близини. Успешно је нападнут митраљеском ватром један немачки воз. Уништен је и један немачки балон.

Руски коминике

Петроград, 27. марта

Западни фронт. — Јужно од Брзежани непријатељ је у два маха испадвао на наше положаје, али је био одбијен. Одбијен је пушчаном и митраљеском ватром непријатељски напад са снагом од једног батаљона, у области јужно од Томнатика.

Румунски фронт. — Непријатељску офанзиву у области Монестилка—Кашенула одбиле

Сопственик уцељен гледао је са јарошћу пустошење његове куће. Али, да не би испољио свој гњев, који би му нанео ударац сабље, можда и смрт, и зађе у село.

За то време, Немци, сити до гуше, пијани од вина и ракије, полегаше једни по креветима, остали на слами, и наскоро дубока тишина показа да су били заспали мртвим сном.

Један час доцније, сиромаси сељак, који је лутао на путу, чу топот коња коњице која се приближавала селу.

„Опет Немци!“ рече он у себи, ови неће наћи ничега за јело код моје куће.

То је било једно одељење немачких хусара, који су вршили извиђање у околини. На улазу села, они опрезно засталоше и приметише сељака. Старешина га упита:

су румунске трупе.

Црно Море. — Један наш торпиљер искрцао је трупе близу Буш-ди-Терма 55 врста источно од Самехуне, које су западиле на том месту турску о сматрачницу. Исти је торпиљер ухватио и одвео у Трапезунд десет једрилица натоварених стварима од вредности. У области Босфора, наш је сумарен потопио једну турску једрилицу.

Италијански коминике

Рим, 27. марта

Наша је артиљерија бомбардовала непријатељске војне радове близу Мори-а. Претпрошле ноћи наши су авијатичари бацили једну тону експлозива на непријатељске бараке и депое близу Рифемберга и Мекари-а у долини Бранице. Апарати су се вратили неоштећени. Једна је ескадрила хидроплана летела у зони Монфалконе. Наша је артиљерија оборила један апарат који је пао близу Кастањана. При паду су авијатичари погинули.

Потопљени детројери

Лондон, 27. марта

Британски адмиралитет јавља да је било поморских операција ноћу између 24. и 25. марта на пучини код Зебиржа. Торпиљерана су два немачка детројера. Један је примећен када је тонуо. Судбина је другог детројера непозната, али се зна да је јако покварен. Ми нисмо имали губитке.

РАТ АМЕРИКЕ И НЕМАЧКЕ

Коментари француске штампе

Париз, 27. марта

Француска штампа коментарише са одушевљењем интервенцију Сједињених Држава у рату.

„Иманите“ пише: „Улазак Америке у конфликт даје рату прави карактер. То је рат сједињених демократија против аутократског империјализма.“

„Журнал“ каже: „Ми морамо одати част великој републици и свима демократијама које су сада сједињене против нападача људске расе. Док наши непријатељи превазилазе са бестидностима, племенито надметање влада код нација које се боре на страни Савезника. Оне су све сишле у арену, покоривајући се истим племенитим осећањима у циљу да се сачува

„Има ли овде Руса?“

Пољак под утицајем свога гњева рече тихим гласом:

„Руса? Да, има их једно одељење.“

— Где су?

— Пођите за мном, ја ћу вам показати кућу где су се сместили.“

И одведе хусаре пред своју кућу.

„Овде су“, рече он.

Хусари се приближише у највећој тишини, и кроз врата, и прозоре осуше ватру. Улани, тргнувши се из сна, зграбише своје оружје и одговорише нападачима, а помочина је спречавана да се распознају. Брза, и јака борба отвори се у кући и на улици. Половина Немаца је било изгинуло, док су по главу познали своју заблуду.

Сељак и његова фамилија

њихова част и слобода, као и да даду независност потчињеним народима и да бране светску слободу.“

„Фигаро“ вели: „Није само понижено и упропашћено човечанство дивљим и злочинским немачким преступима, које виче освету у посланици председника Вилсона. Та посланица сачињава постојање слободног века и грађанина и карактеристику индивидуе која је морално везана за америчку нацију“

ИНТЕРВЕНЦИЈА АМЕРИКЕ

— Коментари руске штампе —

Петроград, 27. марта

Целокупна штампа коментарише са усхићењем ступање Америке на страни Споразума.

„Рјеч“ пише: „Интервенција Сједињених Држава, привлачи пре свега, нашу пажњу на дубок морални значај учешћа Америке у европском рату у борби за међународно право. Придобивање овог новог савезника, независно од војних последица јесте огромна морална победа за савезнике.“

„Биржевија Вједомости“ истиче да под старим режимом царизма, Русија је могла предвидети интервенцију Америке под условом практичне добити. Режим реакције није могао имати ништа заједничког са америчком демократијом. Пошто су ланци ропства скидани Америка постаје наш савезник. Њена интервенција нас теши. Америка тако силна, тако велика, тако богата, и тако одлучна пронагаторка за мир, мора да ратује. Немачка је осуђена у очима целога света као екорели непријатељ напретка, цивилизације и слободе.

„Рускаја Воља“ пише: „Средства која су председник Вилсон и његов народ употребили најбоље доказ ју да ниједна културна држава није у могућности да људски говори са Немачком пре него што се уништи њен милитарни сан. Америчка демократија потезе свој мач против деспотизма кайзера Вилема. Са интервенцијом Сједињених Држава рат постаје дефинитивно једна борба против феудалног монархизма.“

»Велика Србија«
прима огласе по у-
мереној цени

били су утекли у оближњу шуму, али су били, чим свану дан, гоњени и опкољени. Немци, јаросни, запалише кућу и, испред поцрнелих зидова стрељаше Пољака, његову жену и децу.

Одважан војник

Један руски генерал, огрнут својим великим огртачем тако да се није могао познати његов чин, говораше са једним страним официром о одважности и издржљивости руских војника.

У том тренутку, два пешака ишла су путем са крајњом тромошћу, као људи изнемогли од умора.

„Ено два војника из пешадије, рече генерал, који за време више ноћи, пешаче преко 30 километара, да би се борили дању.“

— Види се да су на крају

Дневне вести

близини ул. Венизелос. За адресу упитати г. Милошевића, у штамп. „В. Србије“.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Анже. — Анти-немачка лига у Анжу доставља да Немци бацају плаве запаљујуће оловке. На врху оловке имају динамит а у средини је хемиска течност која се упали на најмање трње.

Лондон. — На свима берзума неутралних држава курс француског и енглеског новца је јако скочио док марка и круна стално опадају. Енглеска је банка смањила есконт од пет посто на 5 на сто, што доказује изобилност у злату у Енглеској.

Вашингтон. — Објава рата Немачкој поднешена је јуче на потпис председнику Вилсону.

Лондон. — Јавља се да између Бермуда и Порто-Рика крстаре немачки сумарени.

Њу-Јорк. — Америчка штампа одобрава без резерве објаву рата.

Женева. — У једном уводном чланку „Трибин-д-Женев“ се пита да ли неутралне државе не припомажу продужењу рата не одлучујући се да припомагну Савезнике.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта
— Српски званичан извештај — Солун, 27. марта. 26. марта ништа важно.

Америчке мере
Париз, 27. марта „Матену“ јављају из Вашингтона, да се војне припреме енергично изводе. Војничка и финансијска комисија енгл.-француско-америчка, која ће заседавати вероватно у Вашингтону на путу је да буде основана. Америчке власти признају неопцењиво искуство стечено од Савезника у току 30 месеца рата и расположене су, да следећу њиховим Савезницима односно вођења рата.

Покрет у Русији
Одеса, 27 марта.

Студенти су изгласали једнодушно резолуцију,

Ови су били изненадно нападнути од многобројнијих турских трупа, који су мислили да ће лако свршити са њима. Али неколико старијих војника охрабрише поустале војнике.

»Хоћете ли да срамно паднемо шака Турцима? Шта ће се рећи кад се дозна да се војници Русије нису умели борити да би се спасла част руске заставе?»

На ове речи, ови уморени људи дугим путовањем и пређашњим биткама узвикнуше усхићени. Не гледајући на многобројност непријатеља, они јуришаше.

»На бајонет!“ викнуше сви. Разбише прве батаљоне које сусреташе и Турци утекоше пошто су изгубили велики број војника.

Превео А. В.

да ће рат до краја бити потребан, док се непријатељ не одрече својих вазојевања. Све класе становништва примиле су са дубоким задовољством нови режим.

Тифлис, 27. марта
У току једног великог митинга, козаци су изјавили да су готови да докажу своју оданост народу и да тиме демантују све гласове, према којима је стари режим могао рачунати на њихову потпору.

Петроград, 27. марта
Посланици Думе, који су ишли на Кавказ, да становништву објасне политичку ситуацију дочекани су са највећим олушевљењем. У Баку Козаци су се заклели на верност новој влади. За време манифестација Козаци су напред носили црвене заставе, на којима су били следећи натписи: «Победа за слободу» «Дисциплина је залога победе.»

Значајна изјава

Петроград, 27. марта
Руска влада примила је дипломатске представнике Јапана, Португалије, Србије, Белгије и Румуније, који су јој изразили своје жеље за успех слободне Русије. Г. Миљков им је захвалио и изјавио им, да су чланови нове руске владе, исто тако, колико и Савезничких, чврсто и непоколебљиво решени да рестаурирају Белгију, Србију и Румунију и да им обезбеде будућност слободног и независног живота.

Најновије вести

АТИНА, 27. (хитно). — Побуне су избиле у целој Немачкој, уперене против Хохенцолерна. Услед ове револуције, кајзер је упутио поруку канцелару, тражећи од њега, да одреди реформе, које одмах треба да ти народу.

Париз, 27. — Сенат је усвојио једнодушно одлуку, да ратно стање постоји између Кубе и Немачке. Објава рата Кубе смањује знатно интересе

САОПШТЕЊА

Велимир Димитријевић, наредник бр. п. XII извештава Ацу Живковића, машиновођу Срп. Држ. Желез. да својој жени Ранђи испошље одмах новца јер је у највећој беди са децом и то на адресу: Андри Коцићу, Јагодина — Рибарев стразе бр. 62 — за Ранђу.

Илији Марковићу, капет. I кл. команданту станице, Вертекоп. Добио сам карту од Вице. Сви су здрави и сви те поздрављају, као и остале. Јави се на лист. Твој Д. Илић Јејо.

Јевђеније Радоичић жандарм. наредник моли српске војнике да га извести ако што знају о Сретену Буквићу из Чајетине и Видају Станевићу из Б. Брда у Босни или сами да се јаве на бр. поште 999.

се немачке у Куби, који се цене на 100 милиона долара.

Рим, 27. — Синоћ је приређена велика манифестација, са музиком на челу, за Сјед. Државе. Амбасадор Пеџ примио је изасланство. Узвици »Живео Вилсон!« »Живела Америка!« орили су се пред амбасадом. Амбасадор је говорио са балкона, бурно аklamован. Музика је свирала америчку химну. Амбасадор и даме бадали су цвеће на масу. По том су манифестанти аklamовали краља.

Њујорк, 27. — Америчке власти узапиле су јуче 27 немачких лађа у њујоршком пристаништу. Сви бродови у Балтичкору узапилени су такође.

Париз, 27. — Влада је одлучила да објави у целој Француској поруку председника Вилсона, изговорену 22. марта.

Париз, 27. — У телеграму, којим је г. Вилсон одговорио на честитку г. Поенкареа вели се између осталог: »Ми смо устали као шампиони племенитих демократија, чија ће дела допринети овековечењу права и независности Човека и очувању правих принципа човечанских слобода«.

Париз, 27. — Председник француског парламента г. Дешанел упутио је срдчану честитку председнику америчког парламента.

Амстердам, 27. — Вест о интервенцији Америке изазвала је запрепаштење у трговачким круговима немачким. Директор Хамбург — Америке тражио је одмах обуставу торпедовања америчких лађа, да би се избегло узапљивање америчких бродова у Америци. Он је изјавио, да ће политика немачке владе уништити његове тридесетогодишње напоре, да створи немачку трговачку морину.

Лондон, 27. — Роберт Чечил енглески министар блокаде изјавио је да је у току два месеца било свега 90 сукоба са сумаренима.

Лондон. — Горњи Дом усвојио је закон за преглед свих ослобођених од војске, рачунајући ту и инвалиде од рана, добивених у рату.

Ко зна што о Станку Т. Јовановићу, учитељу, борцу у једном од наших пукова, моли се да извести г. Д. Илића, новинара, уред. »В. Србије«.

Радосава Јевтића, болничара, пређе у Крајинском одреду, родом из Богдана, ср. трстенички, тражи брат Радомир Јевтић, брд. батерија, бр. поште 801 — Моли ко би што знао о њему да га извести картом на горњу адресу, на чему остаје вечито захваљан.

Редов Вилмош Гмижић, регрут 1896. који је остао у Француској пр. г. као болесан, да се јави Младену Јевђенијевићу, капелару телефон. одел. п. бр. 84, а такође моли се сваки онај ко би ма шта о њему знао да ме извести, зашта ћу му бити веома благодаран.

Важна изјава

Из Рима јављају: Амерички амбасадор у Лондону г. Пеџ изјавио је дописнику »Борнале Италлија«: »Интервенција Америке има нарочиту важност, јер је председник покушао све могуће, да учини крај ратним ужасима. Одлука рата Сјед. Држава доказује, да Америка нема другог начина да брани право, правду и цивилизацију. Сједињене Државе унеће у борбу све своје огромне снаге, моралне, економске и војничке.«

На завршетку је рекао г. Пеџ: »Лондон и Вашингтон су сад удружени једном идеалном формом«.

Распоред богослужења.

1. Вел. Четвртак. — Јутрење почиње у 7 а Св. Литургија у 8 и по час. пре подне. Читање 12 Јеванђеља после подне — у 6 часова.

2. Вел. Петак. — Царски часови почињу у 7, вечерња и изношење плаштанице у 9 часова пре подне. — Опело Христово у 6 и по час. после подне.

3. Вел. Субота. — Јутрење почиње у 7 Св. Литургија у 8 и по час. пре подне. Воскресење Христово — почетак тачно у поноћ. Другоје Воскресење — вечерња првог дана Ускрса у 10 ч. пре подне. Другог и трећег дана Ускрса почетак Св. Литургије у 8 и по ч. пре подне.

Управа Српске Цркве Св. Саве.

Пажња.

Г. Јов. Ђирковић, Владан Комесар, моли г. Ђоку Голубовића дпуковника, да му јави адресу како би му могао послати извештај о његовом брату Михаилу.

Објава

Издавање помоћи српским избеглицама почеће 27 ов. мес и то овим редом:
1, 27 марта од бр. 1 до бр. 150.
2, 28 марта од бр. 150 до бр. 300.
3, 29 марта од бр. 300 до бр. 450.
4, 30 марта од бр. 450 до бр. 600 и на више.

Сваком лицу — избеглици стављено је прѣ упису број списка у пасошу, па нека се по томе управља. Издавање ће бити пре и после подне.

Из канцеларије Владаних Комесара моли, одговори страни официру.

— Е па лепо. Што ова два човека изгледају тако изнурени, ја верујем да ју има други узрок. Он зову једног војника.

»Јесте ли рањени, друже?»
Војник не знајући да има посла са генералом, одговори одмах.

»Да рањен сам и не знам како ћу отићи до болнице.«

— Одамах треба да се вратите у ваш пук, у вашу армију. Одатле ће вас улутити у болницу.

— Разумем.
— Можете ли отићи до вашег пука?

— Моћи ћу, одговори војник, са сигурношћу.

— Где сте рањени?

Војник одгрну свој огртач и показа кошуљу и груди покри-

месара 25 марта 1917 год. бр. службено — Солун.

Позива се.

Љубомир Шорбајић полицијски писар среза овчеполског да се јави канцеларији Владаних Комесара, по акту бр. 444.

У Мађарској и мртве не остављају на миру.

»Араби Коцлони« прича да је, у једној мађарској вароши која се налази на путу Пешта-Анад, откривено једно друштво које је, за време ноћи, откопавало лешеве чија му је употреба служила за прављење сапуна. Многе су личности ухапшене. Ова монструозна појава откривена је случајно. Породица једног умрлог војника добила је дозволу да откопа тело свога сина и пренесе у родно место. Чим су отворили мртвачки сандук опазили су да је празан. Војне су власти повеле истрагу и пронашле су у једној соби три леша од којих су одузети најмаснији делови.

На знање.

Председници и деловође општ. судова као и чиновници самоуправних тела, који се налазе као избеглице на грчкој територији, а ван војне обавезе, да се одмах јаве Владаним Комесарима, или јаве своју тачну адресу са назначењем: њиховог звања, место службовања, време од када је у томе звању, колико има месечне систематичне плате.

Из канцеларије Владаних Комесара, 10 марта 1917. године бр. 848. у Солуну.

Српске цигарете македонски специјалитет.

Управа Државних Монопола израдила је и пустила у продају, искључиво за српску војску, цигарете »Македонски специјалитет« од једног грама без писка.

Ове ће се цигарете за сада продавати у лепим кутијама од по 100 комада, по 7 драхми или 1000 комада по 70 драхми.

Тражи се стан.

Госпођица чиновник, тражи удобан стан (собу), по могућству са храном, у доброј породици српској или грчкој а у

вене једним млазом крви. Тамо је била страшна рана.

»Идите брже у болницу! повика генерал.

— Каква енергија! Каква кураж! рече страни официру.

— Сто, какви су сви наши војници, заврши генерал.

Изддржљивост Руса

На снежним брдима Кавказа, војници су издржали највеће патње, са необичном одважношћу. Често је требало путовати по 40 километара дневно, без прекида, по путевима где су пропадали у снег до појаса.

Под оваквим условима они су стигли у Зарикамиш где су били разбили потпуно Турке.

При свем том, у једној тако многобројној армији, три или четири стотине руских војника, изнурени од умора били су остали назад.

Нове књиге

Ишле су из штампе и пуштене су у продају ове књиге:

Са српског фронта. Од Б. Лазаревића. Цена 0'50 д.

На помолу. Од Ива Ђипика. Цена 1'50 д.

Косово или Бој на Косову 1389. год. у народним песмама. Цена 1. дин.

Цвеће. Српска читанка. Приредиле Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 0'70 д.

Ружа. Српска читанка. Приредиле Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 1'50 д.

Књиге се могу добити:

1) Код издавача Нијоле Л. Бркића, новинара, у уредништву «Велике Србије» у Солуну, на чију се адресу треба обраћати и за распродају;

2) Код г. С. Стефановића царице, на служби при Финансијској Делегацији у Солуну;

3) У продавници српских књига уз ресторацију «Београд» у Солуну;

4) На фронту овлашћен је г. М. Богдановић, фотограф, да скупља претплату и врши поручбине.

У ПРВОЈ ПРОДАВНИЦИ СРП. КЊИГА

М. Ристивојевића
У СОЛУНУ

улица Ники бр. 35., на коју уз ресторан «Београд»

Могу се добити:

Српске књиге:

»На Помолу«, 1'50.

»Са српског фронта«, 0'50.

»Косово српске нар. песме« 1'—

»Сећање на отаџбину« 1'—

»Српске ратне песме« 1'—

»Тешко ли је робљу робовање« 0'30

»Спомен мишарске победе« 0'30

»Српска Читанка Ружа« 1'50

»Српска Читанка Цвеће« 0'70

»Беседе Игумана Методија« 0'50

»Антихрист истинито прорицање у 1600 г.« 0'30.

Српски Календари

РЕЧНИЦИ СТЕВОВИЋА:

Српско-француски

Француско-српски

Срп.-франц. и Франц.-срп. повезани уједно.

Целни фотографисани франц.-српски.

Речници за почетнике

Први корак ка франц. језику

Србин у Француској

Најпотребнији разговори француски

Најпотребнији разговори талијански.

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где се кувају само српска јела, а нарочито недељом српска гибаница.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка а такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: гулаш, ђулбастија и пржена риба за доручак од 8 сати пре подне.

Јела чисто српска са свињском машћу.

Сервирање банкета прима по умереној цени.

Препоручујући се српској војсци и публици молимо је за посету.

С особитим поштовањем,

Ђира Васић, трг. Београђанин.
Васа Златаревић, ресторатер.

Талијански магацин

У улици Франк 32, отворен је талијански магацин и снабдевен војничким потребама — профитантом.

Продаја искључиво савезничким трупима.

ПРОДАЈА У ТАЛИЈАНСКОЈ МОНЕТИ
а у есталој по курсу.

Улица Франк бр. 32. — Солун.

ГОСПОДО!

Препоручујемо Вам да и даље пушите само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

„САЛОНИКА“

Каиро - Александрија --- Солун

Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првом највећом наградом на изложби у Филаделфији

На продају у свима дуванџицама, нарочито „Миродато“ и дуван за луле.

Српско Трговачко Друштво А. Д. СОЛУН

Улица Победе бр. 11, на коју до биоскопа „Пате“.

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове. Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Швајцарску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упућује у свима монетама поштанским упутницама.

Уз сваку пошиљку треба нам јавити тачну адресу коме има новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Друштво стоји под непосредним надзором Краљ. Срп. Владе и Врховне Команде преко нарочито одређеног делегата.

Обавештења бесплатно.

УПРАВА.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ
Др. АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за заразне болести

Прима свакога дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35. — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у своме стану, ул. престолонаследника Ђорџа бр. 35. — упоредно ул. са булеваром краља Константина.

Поткожна убризгавања Неонатварзана као и новог француског препарата «Галил» противу сифилиса.

Париска хируршка зубна клиника
Др. Х. Салтиел и С. Арама

Са париског универзитета

Најмодернији зубно-технички радови извршују се у кратком року и најсолидније.

СОЛУН, улица Птолемеон 37, угао
улице Венизелос 97.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА
„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЈЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос Кики дин. 1'---

„ Гиубек „ 0'80

„ Јаки „ 0'65

„ Аџрос „ 0'50